

A gabonatárolás értéknövelő és rontó tényezői, megoldási lehetőségek

AgrárKlub, 2021. április 21.

BODOR DÁVID

Napjainkra létkérdéssé vált a különböző minőségi követelményeknek való megfelelés a növénytermesztésben, amelyeket – az időjárás szélsőségeinek növekvő kilengései dacára – nagy arányban teljesíteni tudunk. Kritikus pontot jelent viszont a termelési ciklust követő tárolási szakasz a nehezen megtermelt áruk értékének megőrzése szempontjából.

Az ebben rejlő komoly hiányosságokra világított rá az esemény keretében, fényképekkel gazdagon illusztrált előadásban *Párkányi Gábor*, a Mertcontrol Group ügyvezető igazgatója és *Ádám Jenő*, az Ádám és Társa Kft. ügyvezető igazgatója. Véleményük szerint jelenleg a Magyarországon található tárolók kapacitása nagyságrendileg fedezi a tárolási igényeket, azonban minőségük szempontjából vegyes képet mutatnak. Ez utóbbi megállapítás alól nem jelentenek kivételt az új építésű egységek sem.

Egy új tárolóegység kivitelezése előtt kiemelt figyelmet érdemes fordítani az építendő tárolótípus és a betárolási mód gondos megválasztására. Ugyanis exportőr pozíciókból fakadóan meghatározó a felvevőpiac igénye. Nem mindegy, hogy mely piacra termelünk, hány fajtát, illetve minőségi kategóriát szeretnénk értékesíteni.

Ilyen és ehhez hasonló további szempontok alapján érdemes szegmentálni az árunkat és semmikép-

pen nem összekeverni a különböző minőségű tételket egymással. Silók tekintetében célszerűbb lehet több kisebb egység építése az egy-két égis erő épület helyett, kellően odafigyelve a kivitelezői munkálatok precíz elvégzésére.

Ezt követően, a használat során igyekeznünk kell biztosítani a raktárak tiszta, kártevőktől mentes állapotát. Ehhez rendszerint nem elegendő ún. száraz eljárással takarítani, hanem szükség van valamilyen fertőtlenítőszeres kezelésre is. Ugyanis a gabona szennyeződése történhet a behurcoláson túl a nem megfelelő takarítás következtében. Gyakran előfordul tévedés, hogy a frissen betárolt terményben megjelenő kártevők jelenlétét a szántóföldről eredeztetik, azonban e fajok többnyire kifejezetten raktári kártevők, amelyek a tárolókban szaporodnak, szántóföldi körülmények között nem érzik jól magukat.

Tudjuk, hogy tároláskor kiemelten fontos

tényező a termény nedvességtartalma és tisztasága. Azonban számolni kell vele: ha csak pontosan a szabványok szerint előírt határértékek elérésére törekszünk, akkor esetlegesen az áru – biológiai létéből fakadóan – vissza tud venni nedvességet a levegőből, párakicsapódásokból. Továbbá a két százalék körüli keverékesség még adott esetben kitöltheti a szemek közötti légréseket. Ezen tényezők óhatatlanul beindítják a termény bemelegedését, megkeményedését, penészedését, toxinok megjelenését stb.

Míndezen kockázatok minimalizálása érdekében erősen ajánlott preventív módon elvégezni a termény megfelelő fokú szárítását és tisztítását. Ezen munkafolyamatok költséghányada alapesetben csekély mérté-

ket képvisel a gabonafélék termesztéstechnológiájában, azonban elmaradásuk még a legprecíziósabban megtermelt árualapokban is akár 100%-os kárhányadot eredményezhet.

A szakszerű betárolást követően is javallott folyamatosan figyelni és adott esetben mozgatni, levegőztetni a terményt, hiszen a nagyobb hőmérséklet-ingadozásokat (jellemzően ősszel) magától nem tudná lekövetni. Különösen fon-

tos odafigyelni ezen folyamatok szem előtt tartására azon bérraktározóknak, akik – a raktározási szerződés alapján – nemcsak a tárolóhelyüket adják bérbe, hanem felelősek az ott elhelyezett áru mennyiségéért és minőségéért egyaránt.

A gyakorlatban sűrűn hangoztatott vélekedés, hogy amennyiben elszaporodnának a nem kívánatos kártevők, akkor egy gázosítási beavatkozással kvázi teljesen fel lehet számolni az állományukat. Azonban jó tudni, hogy ez nem minden tárolási körülmény között alkalmazható. Hosszú távon mindenképpen célravezetőbb és költségkímélőbb gondos gazda módjára, preventív módon megvédeni a nem kis munkával megtermelt terményeinket.